

LATAK - D.011-15/10.2022

Noteikumi par nacionālās akreditācijas zīmes, atsauces uz akreditāciju un EA MLA lietošanu

Saturs

1. Noteikumos lietotie saīsinājumi, termini, atsauces	2
2. Mērķis.....	3
3. Vispārīgie noteikumi.....	3
4. EA MLA atsauces lietošana	3
5. Akreditācijas zīmes un atsauces uz akreditāciju lietošanas noteikumi	4
6. Akreditācijas zīmes un atsauces izmantošana pārskatos, sertifikātos	5
7. Akreditācijas zīmes, atsauces uz akreditāciju lietošana citos dokumentos un akreditācijas apturēšanas, atcelšanas gadījumā.....	6
8. ILAC MRA apvienotās zīmes lietošanas noteikumi.....	6
9. IAF MLA apvienotās zīmes lietošanas noteikumi.....	8
10. Atbildība par šo noteikumu neievērošanu.....	8

Šī dokumenta aktualizētā versija pieejama www.latak.gov.lv mājaslapā.

Dokumenta teksts var būt tulkots citās valodās. Latviešu valodas teksts tiek uzskatīts par pamattekstu.

1. Noteikumos lietotie saīsinājumi, termini, atsauces

- 1.1. **ANI** – atbilstības novērtēšanas institūcija, kas akreditēta kādā no jomām: inspicēšana, pārvaldības sistēmu sertificēšana, personu sertificēšana, testēšana, kalibrēšana, medicīnas laboratoriskie izmeklējumi, produktu sertificēšana, vides verificēšana, validēšana un verificēšana, prasmes pārbažu organizēšana.
- 1.2. **LATAK** – Latvijas Nacionālā akreditācijas institūcija, valsts aģentūra “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs”.
- 1.3. **Akreditācijas logo (LATAK logo)** – preču zīme, kas reģistrēta Latvijas Republikas Patentu valdē 1997. gada 20. februārī, reģistrācijas numurs M36333 (reģistrācija atjaunota 2005. gada 27. februārī), kas aizsargāta ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Preču zīmes īpašnieks ir valsts aģentūra „Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs”. LATAK logo drīgst izmantot tikai LATAK.



- 1.4. **Akreditācijas zīme** – apliecina ANI akreditācijas statusu. Akreditācijas zīmi veido akreditācijas logo, akreditācijas standarta numurs un ANI akreditācijas reģistrācijas numurs, atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 17. decembra noteikumu Nr. 673 “Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības noteikumi” pielikumam. Starptautisko akreditācijas organizāciju dokumentos tiek lietots arī termins “akreditācijas simbols”. Akreditācijas zīmes paraugs:



EN ISO/IEC 17025
T-001

- 1.5. **Atsauce uz akreditāciju** – akreditācijas statusa apliecināšanas veids, kas satur paziņojumu par ANI akreditāciju, identificējot ANI akreditācijas numuru, akreditācijas jomu.
- 1.6. **EA MLA** – Eiropas Akreditācijas kooperācijas daudzpusējais līgums – līgums starp EA pilntiesīgiem locekļiem, ar ko parakstītāji atzīst un pieņem citu parakstītāju akreditācijas sistēmu ekvivalenci un arī uzticību atbilstības novērtēšanas rezultātiem, ko sniedz līguma parakstītāju akreditētās atbilstības novērtēšanas institūcijas.
- 1.7. **IAF MLA zīme** – Starptautiskā Akreditācijas Foruma (*International Accreditation Forum*) daudzpusējās atzīšanas vienošanās zīme (*Multilateral Recognition Arrangement Mark*).
- 1.8. **IAF MLA apvienotā zīme** – IAF MLA zīme lietota kopā ar akreditācijas zīmi.

- 1.9. **ILAC MRA zīme** – Starptautiskās Laboratoriju Akreditācijas Kooperācijas (International Laboratory Accreditation Cooperation) savstarpējās atzīšanas vienošanās (Mutual Recognition Arrangement) zīme.
- 1.10. **ILAC MRA apvienotā zīme** – ILAC MRA zīme lietota kopā ar akreditācijas zīmi.
- 1.11. **Akreditēts pārskats/sertifikāts** – dokuments, kurā ietverti atbilstības novērtēšanas rezultāti ANI akreditācijas sfērā un kuros iekļauta akreditācijas zīme vai atsauce uz akreditāciju.
- 1.12. **Noteikumi** – “Noteikumi par nacionālās akreditācijas zīmes, atsauces uz akreditāciju un EA MLA lietošanu”.
- 1.13. **MK noteikumi Nr. 673** – Ministru kabineta 2019. gada 17. decembra noteikumi Nr. 673 „Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības noteikumi”.
- 1.14. **Standarts LVS EN ISO/IEC 17011:2017** „Atbilstības novērtēšana. Prasības akreditācijas institūcijām, kas akreditē atbilstības novērtēšanas institūcijas (ISO/IEC 17011:2017)”.
- 1.15. **Dokuments EA-3/01 M:2021** „*EA conditions for the use of accreditation symbols, logos and other claims of accreditation and reference to the EA MLA signatory status*”, kas ir pieejams <http://www.european-accreditation.org>.
- 1.16. Dokuments ILAC R7:05/2015 “Rules for the Use of the ILAC MRA Mark, kas ir pieejams <https://ilac.org>.
- 1.17. Dokuments IAF ML 2:2016 “General Principles on the Use of the IAF MLA Mark”, kas ir pieejams <https://iaf.nu>.

2. Mērķis

Noteikumi nosaka Latvijas Nacionālās akreditācijas zīmes un/vai atsauces uz akreditāciju, ILAC MRA apvienotās zīmes, IAF MLA apvienotās zīmes un atsauces uz EA MLA parakstītāja statusu lietošanas noteikumus un īpašus nosacījumus akreditācijas shēmām Latvijas Nacionālajā akreditācijas sistēmā akreditētām atbilstības novērtēšanas institūcijām..

3. Vispārīgie noteikumi

Akreditācijas zīmes vietā var lietot arī pilna teksta atsauci uz akreditāciju. Tipveida frāze “<ANI nosaukums> ir LATAK akreditēta ar akreditācijas numuru <XXX> <jomas veids- inspicēšanā/ pārvaldības sistēmu sertificēšanā/ personu sertificēšanā/ testēšanā/ kalibrēšanā/ medicīnas laboratoriskos izmeklējumos/ produktu sertificēšanā/ vides verificēšanā/ validēšanā un verificēšanā/ prasmes pārbaūžu organizēšanā>”.

4. EA MLA atsauces lietošana

ANI var atsaukties uz EA MLA parakstītāja statusu tikai akreditētos pārskatos/ sertifikātos, iekļaujot paziņojumus vai teksta atsauces uz EA MLA. ANI jāievēro:

- 4.1. kopā ar akreditācijas zīmi jālieto norāde “LATAK ir EA MLA parakstītājs”;

4.2. kopā ar atsauci uz akreditāciju jālieto atsauce uz EA MLA, piemēram, “<ANI nosaukums> ir LATAK akreditēta ar akreditācijas numuru <jomas veids><XXX>, uz ko attiecas EA MLA”.

5. Akreditācijas zīmes un atsauces uz akreditāciju lietošanas noteikumi

5.1. Akreditācijas zīmi un/ vai atsauci uz akreditāciju drīkst lietot tikai ANI un saskaņā ar šo noteikumu 6. un 7.punktā noteiktām prasībām.

5.2. ANI atbild par šiem noteikumiem atbilstošu akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju lietošanu, t.sk. uz elektroniskiem informācijas nesējiem.

5.3. ANI ir tiesības lietot akreditācijas zīmi un/vai atsauci uz akreditāciju, ja ANI ir saņēmusi akreditāciju noteiktā sfērā.

5.4. Akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju lietošana nedrīkst tieši vai netieši norādīt, ka LATAK atbild par rezultātu pareizību un/ vai pieņemto lēmumu. Nedrīkst būt paziņojumi/ norādes, ka LATAK apstiprina attiecīgos atbilstības novērtēšanas rezultātus.

5.5. Akreditācijas zīmi un/ vai atsauci uz akreditāciju ANI jālieto tikai kopā ar tās nosaukumu un/ vai logo. Akreditācijas zīmi vēlams izvietot ANI logo vai nosaukuma tiešā tuvumā. Akreditācijas zīmi nedrīkst izcelt vairāk kā pašas ANI logo un nosaukumu.

5.6. Lietojot akreditācijas zīmi vai atsauci uz akreditāciju, ANI jānodrošina, ka ir viennozīmīgi identificēts ANI, akreditētā joma un akreditācijas institūcija.

5.7. Prasības akreditācijas zīmes izmēram, krāsai un formai noteiktas MK noteikumos Nr. 673.

5.8. Jāņem vērā, ka MK noteikumu Nr. 673 pielikumā doti izmēri, akreditācijas zīmes lietošanai uz A4 formāta lapas. Papildu informācija par tekstu:

- teksta stils – Arial vai TimesNewRoman, melnā krāsā;
- teksta izmērs – 8 pt (vai proporcionāli akreditācijas logo palielinājumam vai samazinājumam);
- atstarpe no logo līdz tekstam – 1 mm;
- atstarpes starp teksta rindām – 0 pt;
- atsaucē uz standartu netiek lietota Latvijas Standarta abreviatūra – LVS.

Uz lielākas vai mazākas virsmas akreditācijas zīmes izmērus var palielināt vai samazināt, ievērojot proporcijas kā attēlots MK noteikumu Nr. 673 pielikumā. Samazinot izmērus jānodrošina, ka akreditācijas standarts un ANI numurs ir skaidri salasāmi.

5.9. Ja organizācija ir akreditēta vairākās akreditācijas shēmās, tad:

5.9.1. uz ziņojuma, sertifikāta un jebkura cita dokumenta, kas satur atbilstības novērtēšanas rezultātus, var būt tikai viena akreditācijas zīme, kas aptver konkrētu akreditēto pakalpojumu. Piemērs:



5.9.2. Saziņas līdzekļos var izmantot visas akreditācijas zīmes vai atsauces uz visām akreditācijām, blakus katras institūcijas numuram uzrādot attiecīgo akreditācijas jomu. Var uzrādīt arī attiecīgo standartu. Piemēram, “*SIA XYZ ir LATAK akreditēta ar akreditācijas numuru T-001 testēšanā (EN ISO/IEC 17025) un I-004 inspicēšanā (EN ISO/IEC 17020)*”. Piemērs ar institūcijas logo un akreditācijas zīmēm:



6. Akreditācijas zīmes un atsauces izmantošana pārskatos, sertifikātos

- 6.1. Ja ANI klients prasa veikt darbību, kas ietilpst ANI akreditācijas sfērā, ir uzskatāms, ka klients vēlas saņemt akreditētu pārskatu/ sertifikātu. Tātad par atbilstības novērtēšanas darbībām, kas ietilpst ANI akreditācijas sfērā, ANI izdod akreditētu pārskatu/ sertifikātu, ja vien ANI un tās klients nav skaidri vienojušies par pakalpojumu bez akreditācijas zīmes. Šajos gadījumos ANI jāinformē klients, ka uz tādiem pārskatiem/sertifikātiem neattiecas EA MLA, t.i., rezultātus, ko izdevusi akreditēta ANI bez akreditācijas zīmes vai atsauces uz akreditāciju, Eiropas Savienībā var neatzīt (tie nevar pretendēt uz pieņemumu par atbilstību attiecīgajiem akreditācijas standartiem vai EA MLA noteikumiem). Tomēr šajā punktā minēto iespēju izdot neakreditētu pārskatu/ sertifikātu nevar izmantot Noteikumu 6.3.2.apakšpunktā noteiktajā gadījumā.
- 6.2. Lai izmantotu akreditācijas zīmi, atsauktos uz akreditāciju un uz EA MLA parakstītāja statusu, pārskatos/ sertifikātos jābūt iekļautiem akreditētiem rezultātiem.
- 6.3. Par rezultātu izsniegšanu jomās, kurās ANI ir akreditēta, jāievēro sekojošais:
 - 6.3.1. Pārvaldības sistēmu sertifikācijas, produktu sertifikācijas, personu sertifikācijas gadījumā ANI jāizsniedz akreditēti sertifikāti (skat. IAF rezolūcijas 2016-17, 2018-13, 2017-19). Izsniedzot akreditētu sertifikātu pārvaldības sistēmu jomā, organizācijas sertifikācijas sfērā drīkst atsaukties tikai uz standartiem un normatīviem dokumentiem vai prakses kodiem, kas ir ANI akreditācijas sfērā (IAF TC 16/10/03, [EA CC 36.10](#));
 - 6.3.2. Inspicēšanas, testēšanas un kalibrēšanas, medicīnas laboratorisko izmeklējumu, vides verificēšanas, validēšanas un verificēšanas, prasmes pārbaužu organizēšanas gadījumos ANI pārskats obligāti jāizsniedz ar akreditācijas zīmi vai atsauci uz akreditāciju (ja vien to neliedz juridiskas

vai normatīvas prasības), ja tas satur rezultātus, uz kuriem attiecas obligāta akreditācija saskaņā ar normatīvajiem aktiem, līguma nosacījumiem vai kad tos ir paredzēts uzrādīt vai izsniegt trešajām personām (dokuments EA-3/01 5.2.1. punkts).

- 6.3.3. Testēšanas, kalibrēšanas, medicīnas laboratorijas, kas vienlaikus veic darbības gan akreditācijas sfērā, gan ārpus tās, akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju lietošana ir pieļaujama tikai tad, ja attiecīgais pārskats/ sertifikāts satur vismaz vienu akreditētas metodes rezultātu/parametru.
- 6.3.4. Skaidri jānošķir akreditētās un neakreditētās darbības rezultāti. ANI izsniegtajos akreditētajos sertifikātos/ pārskatos nepārprotami jāidentificē rezultāti/metodes, kas ir ārpus akreditācijas sfēras.
- 6.3.5. Ja akreditētai ANI ir vairākas atrašanās vietas, starp kurām ir arī neakreditētas atrašanās vietas, kopīgajos paziņojumos akreditācijas zīmi un/vai atsauci uz akreditāciju drīkst lietot tikai ar atbilstošu atsauci par akreditētajām atrašanās vietām.

7. Akreditācijas zīmes, atsauces uz akreditāciju lietošana citos dokumentos un akreditācijas apturēšanas, atcelšanas gadījumā

- 7.1. ANI ir tiesības lietot akreditācijas zīmi un/ vai atsauci uz akreditāciju vēstulēs, reklāmās par akreditētiem pakalpojumiem, ANI tīmekļa vietnē, ja tiek nodrošināts, ka ANI ir skaidri un nepārprotami identificēta, ir sasaistīta ar akreditēto sfēru, akreditācija netiek attiecināta uz neakreditēto darbības sfēru un tiek ievēroti šie noteikumi (ANI nedrīkst maldināt klientus un trešās personas).
- 7.2. Komercedokumentos, piemēram, cenu piedāvājumos attiecībā uz akreditētajām aktivitātēm, kuras neietilpst ANI akreditācijas sfērā, skaidri un nepārprotami jāidentificē, kuras aktivitātes ietilpst akreditācijas jomā.

Piemērs: „ABC laboratorija”, kas ir LATAK akreditēta ar akreditācijas numuru T-XXX pārtikas mikrobioloģiskās testēšanas jomā (pilna akreditācijas sfēra pieejama laboratorijā pēc pieprasījuma vai LATAK tīmekļa vietnē <http://www.latak.gov.lv>), piedāvā (...).

- 7.3. Akreditācijas zīmi un atsauci uz akreditāciju un/ vai EA MLA parakstītāja statusu var izmantot citos gadījumos, kas nav aprakstīti šajos noteikumos, ja tas atbilst standarta ISO/IEC 17011 prasībām un nav aizliegts ar attiecīgām juridiskajām vai normatīvajām prasībām. Pirms jebkuras šādas lietošanas ANI rakstiski jālūdz atļauja LATAK.
- 7.4. Ja ANI tiek atcelta vai apturēta akreditācija visā vai noteiktā sfēras daļā, tad ANI pārtrauc akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju lietošanu no brīža, kad par to ir paziņots.

8. ILAC MRA apvienotās zīmes lietošanas noteikumi

- 8.1. ILAC MRA apvienoto zīmi drīkst izmantot tikai tām darbībām, uz kurām attiecas ILAC daudzpusējās atzīšanas vienošanās parakstītāja statuss, t.i.,

- akreditēto kalibrēšanas, testēšanas un medicīnas laboratoriju un inspicēšanas institūciju izsniegtajiem pārskatiem, ziņojumiem vai sertifikātiem. ILAC MRA zīmi drīkst lietot tikai kopā ar akreditācijas zīmi.
- 8.2. ANI pirms ILAC MRA apvienotās zīmes lietošanas uzsākšanas ir jāparaksta un jāiesniedz LATAK apliecinājums, ka tā ir iepazinusies un ievēros visus LATAK un ILAC noteikumus un prasības, kas attiecas uz ILAC MRA apvienotās zīmes lietošanu un jāsaņem LATAK atļauja ILAC MRA zīmes lietošanai.
 - 8.3. Apvienotā ILAC MRA zīme tiek izmantota tikai šajos noteikumos noteiktajā formātā un izvietojumā (ILAC MRA logo drīkst izvietot kreisajā, labajā, virs vai zem logo nepastarpinātā tuvumā zīmei), ja vien LATAK nav devis rakstisku atļauju izmantot alternatīvu konfigurāciju.
 - 8.4. Apvienoto ILAC MRA zīmi nedrīkst izmainīt, izstiept, saspīest vai kā savādāk pārveidot tās vizuālo izskatu kā tas ir paredzēts oriģinālformātā un dokumentā ILAC R7:05/2015 Rules for the Use of the ILAC MRA Mark noteiktajā izskatā. Tostarp nav atļauts izmantot zīmi tādos izmēros, kas izmaina burtu vizualizāciju un padara tekstu nesalasāmu, izvietot uz fona, kas apgrūtina zīmes uztveramību un padara burtus nesalasāmus.
 - 8.5. Uz ILAC MRA apvienotajā zīmē ietverto akreditācijas zīmi attiecas visi šajos noteikumos noteiktie nosacījumi akreditācijas zīmes vizuālajai attēlošanai.
 - 8.6. ILAC MRA apvienoto zīmi drīkst izmantot divos veidos – melnbaltajā variantā vai pilnkrāsu variantā, izmantojot noteikto krāsu gan ILAC MRA zīmei, gan akreditācijas zīmei.

100% melns/ vienkrāsu versija



*Pilnkrāsu versija ILAC MRA un akreditācijas zīmei:
ILAC MRA - CMYK: C100 M56 Y0 K0, Pantone 293 C (zils), RGB: R0 G0 B229
Akreditācijas zīme – Pantone T burts un zvaigznes 5415C, pārējā zīmes daļa
Pantone 654C*



- 8.7. ILAC MRA zīmi atļauts lietot ne mazāku par 20mm, izņemot vizītkartēs, ja pastāv izņēmuma gadījumi, tad ir nepieciešams saņemt atļauju no ILAC par zīmes lietošanu ārpus noteikumu prasībām. Visos gadījumos zīmei ir jābūt skaidri salasāmai;
- 8.8. Jāsauglabā abu apvienoto zīmju proporcijas, akreditācijas zīme nedrīkst pārsniegt +/- 5% no ILAC MRA zīmes izmēra;
- 8.9. ILAC MRA apvienoto zīmi drīkst izmantot tikai horizontālā veidā, to nedrīkst griezt;

8.10. Ieteicams zīmi atveidot augstas kvalitātes formātos, lai saglabātu zīmes oriģinālo veidolu, nodrošinot augstas kvalitātes reproducēšanu. Logotipa kopijas no citiem dokumentiem izmantot nav ieteicams.”

9. IAF MLA apvienotās zīmes lietošanas noteikumi

- 9.1. IAF MLA apvienoto zīmi var izmantot tikai tām darbībām, uz kurām attiecas IAF daudzpusējās atzīšanas vienošanās parakstītāja statuss, t.i., personu, pārvaldības sistēmu, produktu un pakalpojumu sertificēšanas institūciju un verificēšanas, validēšanas institūciju izsniegtajiem pārskatiem, ziņojumiem vai sertifikātiem. IAF MLA zīmi drīkst lietot tikai kopā ar akreditācijas zīmi.
- 9.2. ANI pirms IAF MLA apvienotās zīmes lietošanas uzsākšanas ir jānoslēdz ar LATAK līgums par IAF MLA zīmes izmantošanu. ANI ir tiesīga lietot IAF MLA apvienoto zīmi tikai saskaņā ar līguma par IAF MLA zīmes izmantošanu noteikumiem, IAF aktuālajiem dokumentiem par IAF MLA apvienotās zīmes izmantošanu, tostarp saskaņā ar dokumentu IAF ML 2:2016 “General Principles on the Use of the IAF MLA Mark”.
- 9.3. IAF MLA apvienoto zīmi drīkst izmantot divos veidos – melnbaltajā variantā vai pilnkrāsu variantā, izmantojot noteikto krāsu gan IAF MLA zīmei, gan akreditācijas zīmei:

100% melns/ vienkrāsu versija



Pilnkrāsu versija IAF MLA un akreditācijas zīmei:

IAF MLA - CMYK: C100 M90 K16, RGB: R0 G37 B123

Akreditācijas zīme – Pantone T burts un zvaigznes 5415C, pārējā zīmes daļa Pantone 654C



10. Atbildība par šo noteikumu neievērošanu

Visu atbildību par noteikumu ievērošanu uzņemas ANI. Šiem noteikumiem neatbilstošas akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju, ILAC MRA apvienotās zīmes, IAF MLA apvienotās zīmes vai atsauces uz EA MLA lietošana uzskatāma par tiesībām uz preču zīmi, autortiesību un akreditācijas noteikumu būtisku pārkāpumu.

11. Izmaiņu reģistrs

Versija/	Izmaiņu saturs/ <i>Content of changes</i>	Datums/ <i>Date</i>
09	Iestrādāta atsauce uz EA MLA statusu.	19.08.2013.
10	5.1.3.punktā konkretizēts neakreditētās sfēras rezultātu apjoms	05.03.2014.

	pārskatos un sertifikātos ar akreditācijas zīmi.	
11	9.punktā noteikts pārejas periods 5.1.3 punkta izmaiņu ieviešanai	06.05.2014.
12	Dokumentā aktualizēta akreditācijas zīme atbilstoši MK Nr.1059, mainīts 5.3.2.2.punkts par atsauču un interpretāciju lietošanu un izslēgts pārejas noteikumu punkts ar neaktuālu informāciju.	
13	Pilnībā pārskatīts un labots viss dokuments, t.sk. sakarā ar akreditācijas zīmes maiņu un EA-3/01 M:2021 un ISO/IEC 17011.	05.08.2021.
14	Precizēts noteikumu 5.1.punkts, iekļaujot tajā atsauci uz noteikumu 6.un 7.punktu. Precizēts noteikumu 6.1.punkts, iekļaujot tajā atsauci uz noteikumu 6.3.2.apakšpunktu. Noteikumu 6.3.2.apakšpunktā precizēti gadījumi, kad ANI pārskats obligāti jāizsniedz ar akreditācijas zīmi vai atsauci uz akreditāciju. Noteikumu 6.3.3.apakšpunktā precizēti gadījumi, kad ir pieļaujama akreditācijas zīmes un/ vai atsauces uz akreditāciju lietošana.	30.11.2021.
15	Papildināts ar noteikumiem par ILAC MRA un IAF MLA apvienotās zīmes lietošanas noteikumiem	19.10.2022.